

Szkoła demokracji – szkoła samorządności
Program rozwoju kompetencji społecznych
i obywatelskich rad pedagogicznych
Spotkanie II

Rozumienie EO i EPC

Opracowały: Irena Denisoff
Mirosława Horodok

Cele spotkania:

- ❑ Omówienie kompetencji z grupy A:
Rozumienie EO/EPC.
- ❑ Przekazanie podstawowej wiedzy o współczesnej koncepcji praw człowieka.
- ❑ Omówienie i wyjaśnienie znaczenia i miejsca praw człowieka i edukacji na rzecz praw człowieka w pracy szkoły.

Cele spotkania:

- Dokonanie autoewaluacji stylu nauczania.
- Zaplanowanie zadań dla rady pedagogicznej z zakresu rozwijania kompetencji z grupy A.

Przebieg spotkania:

1. Wprowadzenie - informacje z realizacji zadań. (30 min.)
2. Współczesna koncepcja praw człowieka. (65 min.)
3. Autoewaluacja stylu nauczania. (35 min.)
4. Plan rozwoju kompetencji z grupy A. (40 min.)

1. Wprowadzenie - informacje z realizacji zadań.

**Jakie wnioski można wyciągnąć
z uzyskanych informacji?**

EO – edukacja obywatelska
EPC – edukacja na rzecz
praw człowieka

Szkoła demokracji - szkoła samorządności

CEL EO/EPC

Zachęcanie i wspieranie uczniów, by stali się
aktywnymi, świadomymi i odpowiedzialnymi
obywatelami

Kluczowe pojęcia EO/EPC

1. Demokracja.

2. Godność.

3. Prawa, obowiązki.

4. Szacunek.

5. Tolerancja.

6. Wolność.

7. Równość.

8. Solidarność.

9. Różnorodność.

10. Wspólnota

Kompetencje nauczycieli?

Jakie muszą być, by podołać oczekiwaniom?

Szkoła demokracji – szkoła samorządności

*Edukacja obywatelska i edukacja
na rzecz praw człowieka jako zadanie
wszystkich nauczycieli*

Opis kompetencji nauczycielskich i sposobów ich rozwijania

Kompetencje z grupy A Rozumienie EO/EPC	Kompetencje z grupy B Nauczanie EO/EPC	Kompetencje z grupy C EO/EPC w działaniu	Kompetencje z grupy D Ewaluacja EO/EPC
Kompetencja 1. Cele i zadania EO/EPC	Kompetencja 5. Planowanie strategii i dobór metod nauczania	Kompetencja 10. Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji	Kompetencja 13. Włączanie uczniów w proces podejmowania decyzji
Kompetencja 2. Kluczowe podstawy i zasady EO/EPC	Kompetencja 6. EO/EPC w nauczaniu poszczególnych przedmiotów	Kompetencja 11. Współpraca ze społecznością lokalną	Kompetencja 14. Modelowanie postaw EO/EPC
Kompetencja 3. Treści programu nauczania EO/EPC	Kompetencja 7. Budowanie pozytywnego klimatu szkoły	Kompetencja 12. Przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji	Kompetencja 15. Ewaluacja metod i proces uczenia się
Kompetencja 4. Konteksty wdrażania EO/EPC	Kompetencja 8. Poruszanie kwestii budzących kontrowersje		
	Kompetencja 9. Stosowanie różnorodnych form i metod oceniania		

Szkoła demokracji - szkoła samorządności

Kompetencje z grupy A
odnoszą się do ustalenia istoty EO/EPC
oraz podstaw wiedzy potrzebnej nauczycielom
do zapewnienia jasno wyznaczonego kierunku
procesu nauczania

Kompetencja 1.

Cele i zadania EO/EPC

Kompetencja 2.

Kluczowe podstawy i zasady EO/EPC

Kompetencja 3.

Treści programu nauczania EO/ECP

Kompetencja 4.

Konteksty wdrażania EO/EPC

Kompetencja 1.

Cele i zadania EO/EPC

Zrozumienie szczególnej roli EO/EPC w kształtowaniu wiedzy, umiejętności oraz postaw, które wzmacniają młodzież, budują sprawiedliwość społeczną oraz poszerzają zakres swobód demokratycznych.

Nauczyciele potrafią:

- Potrafią wymienić zakres wiedzy i umiejętności z dziedziny EO/EPC.
- Potrafią pokazać atrakcyjność aktywnej i wysokiej jakości EO/EPC, a także opisać jej zakres i cechy charakterystyczne.

Cele i zasady EO/EPC

Rozdział II – Cele i zasady

Karta Edukacji Obywatelskiej i Edukacji
o Prawach Człowieka Rady Europy

Cele i zasady EO/EPC

„EO i EPC to proces trwający całe życie.

Skuteczne uczenie się wymaga zaangażowania się wielu podmiotów, w tym decydentów, nauczycieli i pedagogów, osób uczących się, rodziców, instytucji edukacyjnych, władz oświatowych, urzędników służby cywilnej, organizacji pozarządowych, organizacji młodzieżowych, mediów oraz ogółu społeczeństwa.”

Cele i zasady EO/EPC

W EO/EPC kluczowym jest rozwijanie wiedzy i umiejętności interpersonalnych i społecznych, które ograniczają konflikty, sprzyjają poszanowaniu i zrozumieniu różnic, występujących pomiędzy poszczególnymi grupami etnicznymi, wyznaniowymi, budują wzajemne poszanowanie godności człowieka i wspólnych wartości, zachęcają do dialogu oraz promują pokojowe rozwiązywanie problemów i sporów.

Cele i zasady EO/EPC

Jednym z podstawowych celów EO/EPC jest nie tylko wyposażenie osób uczących się w wiedzę, zrozumienie i umiejętności, ale także wzmocnienie w nich gotowości do podejmowania działań na rzecz obrony praw człowieka, demokracji i rządów prawa w społeczeństwie.

Rola nauczycieli w szerzeniu wartości demokratycznych poprzez aktywne i oparte na uczestnictwie nauczanie spotyka się z powszechnym uznaniem.

Kompetencja 2.

Kluczowe podstawy i zasady EO/EPC

Znajomość ustanowionych przez ONZ, Radę Europy oraz Unię Europejską podstaw systemowych zasad i kluczowych koncepcji EO/EPC w tej postaci, w jakiej uformowały się one w ramach dialogu międzynarodowego oraz ich przeniesienie na grunt polityki krajowej, lokalnej i szkolnej, z uwzględnieniem roli odgrywanej przez nauczycieli w sali lekcyjnej i poza murami szkoły.

Nauczyciele, którzy nabyli tę kompetencję:

- posiadają umiejętność krytycznej refleksji nad zagadnieniami związanymi z tymi podstawami, np.:
- jakie idee i wartości stanowią podstawę międzynarodowego dialogu?
- Jak działa międzynarodowy system wsparcia propagowania EO/EPC?
- Na czym polegają międzynarodowe i europejskie zobowiązania związane z uniwersalnymi zasadami praw człowieka.

Szkoła demokracji - szkoła samorządności

Kompetencja 3.

Treści programu nauczania EO/EPC

Znajomość czterech wzajemnie powiązanych wymiarów: politycznego i prawnego, społecznego i kulturowego, ekonomicznego i globalnego. Nauczyciele powinni rozwijać w uczniach wiedzę i umiejętności, kształtować postawy i wartości obywatelskie niezbędne do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Nauczyciele, którzy nabyli tę kompetencję:

- są świadomi, jak rozumienie EO/EPC i wiedza z tej dziedziny wpływają na sposób prowadzenia przez nich zajęć lekcyjnych;
- umieją przekazywać informacje w sposób zorganizowany, w tym skrótowo przedstawiać cele i treści zajęć, sygnalizować przejścia pomiędzy wątkami i podsumowywać kluczowe punkty w przebiegu lekcji...

Kompetencja 4.

Konteksty wdrażania EO/EPC

Realizacja EO/EPC w szkole w trzech formach organizacyjnych:

- osobny przedmiot nauczania (przedmiotowość),
- ścieżka międzyprzedmiotowa (interdyscyplinarność),
- podstawa składowa kultury szkoły z uwzględnieniem zaangażowania społeczności lokalnej (aspekt wychowawczy)

Nauczyciele, którzy nabyli tę kompetencję:

- rozumieją i potrafią podać przykłady trzech wymiarów realizacji EO/EPC
- rozumieją znaczenie aktywnego zaangażowania w życie szkoły i społeczności lokalnej;
- posiadają umiejętności odnoszące się do planowania i zarządzania projektami, które mają na celu rozwijanie aktywnej postawy uczniów w rozwiązywaniu problemów szkolnych, lokalnych i globalnych.

Kompetencja 14

Modelowanie postaw

Prezentowanie wartości, postaw i zasad EO/EPC, których oczekuje się od młodzieży, np. aktywnej postawy obywatelskiej, uczciwe, otwarte i pełne szacunku relacje z uczniami, demokratyczny styl nauczania, angażowanie uczniów w planowanie zajęć edukacyjnych oraz powierzenie im części odpowiedzialności za nie.

Nauczyciele, którzy posiadają tę kompetencję:

- zastanawiają się dlaczego nauczają i dlaczego robią to tak, a nie inaczej.
- Otwarcie omawiają z uczniami kwestie dotyczące procesu uczenia się.
- Zachęcają uczniów do refleksji nad ich doświadczeniami, co oznacza wybór interesujących dla nich tematów.
- Swoim zachowaniem pokazują uczniom styl demokratycznej komunikacji.

Nauczyciele, którzy posiadają tę kompetencję:

- Są wrażliwi na występujące w klasie przejawy władzy, jej wpływ na uczniów i związane z nią ryzyko nadużyć. Wiedzą, że to, co robią może dać lub odebrać uczniom, prawo wyrażania własnego zdania, więc uważnie słuchają tego, co mają do powiedzenia.
- Wiedzą, jak postępować z uczniami przejawiającymi różne style uczenia się i myślenia.

2. Współczesna koncepcja praw człowieka.

Podział na 4 grupy:

Zadanie:

Zapisać na plakacie jak najwięcej skojarzeń z hasłem

PRAWA CZŁOWIEKA

Proszę przeczytać tekst art. 1 i 2 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, a następnie proszę odnaleźć związki między treścią zapisów a własnymi skojarzeniami i zaznaczyć na plakacie te skojarzenia, które pokrywają się z zapisami Deklaracji.

Szkoła demokracji - szkoła samorządności

2. Współczesna koncepcja praw człowieka.

Zadanie

Proszę o zdefiniowanie pojęć
GODNOŚĆ, WOLNOŚĆ, RÓWNOŚĆ, PRAWO

**To podstawowe terminy współczesnej koncepcji praw
człowieka**

Szkoła demokracji - szkoła samorządności

PRAWA CZŁOWIEKA

Szkoła demokracji – szkoła samorządności

PRAWA CZŁOWIEKA W SZKOLE

Międzynarodowe dokumenty dotyczące praw człowieka.

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.**
- Międzynarodowy Pakt Praw Politycznych i Obywatelskich.**
- Konwencja o Prawach Dziecka**

Dokumenty te zostały wymienione w preambule Ustawy o Systemie Oświaty

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

Jaka jest różnica

↓
Wolność

↓
Prawo

Wolność to zakaz ingerencji władzy w określoną sferę życia jednostki.

Prawo - to zobowiązanie władzy.

Zadanie:

Proszę podzielić się na czteroosobowe zespoły.

Proszę w zespołach przeanalizować zapis wylosowanego prawa lub wolności i przygotować krótką wypowiedź na temat istoty tego prawa i jego przejawów w szkole np. co może uczeń, co powinna lub czego nie powinna robić szkoła.

Jaki jest wzajemny stosunek praw i obowiązków?

Zadanie:

Proszę w zespołach

przeanalizować podane przykłady naruszeń praw człowieka i wyszukać we wcześniej otrzymanych katalogach przepisy, które zostały naruszone.

Podsumowanie

Prawa człowieka, zapisane w międzynarodowych dokumentach, nie są odległą abstrakcyjną koncepcją bywają naruszane, ale powinny i mogą być realizowane w codziennym życiu szkoły.

3. Autoewaluacja stylu nauczania

Nauczanie demokracji w szkole przejawia się między innymi w sposobie podejścia do uczniów, stylu komunikowania się stosowaniu przyjętych reguł.

Szkoła demokracji - szkoła samorządności

Zadanie

Proszę o wypełnienie ankiety
Autoewaluacja stylu nauczania

**Po zakończeniu ankiety - refleksja na temat
własnego stylu pracy z uczniami.**

**Literatura i zbiory multimedialne
powiązane z tematem EO/EPC zgromadzona
w Bibliotece Pedagogicznej w Pile.**

Zadanie w zespole

Na podstawie ankiety proszę w zespołach przygotować listę wskazówek ułatwiających demokratyzowanie stylu nauczania i dokonać ponownej refleksji, do których z nich stosujemy się najczęściej.

4. Plan rozwoju kompetencji z grupy A (zadanie do wyboru nr 1 lub nr 2)

1. W zespołach 3- 4 osobowych przygotujcie scenariusze zajęć edukacyjnych zawierające propozycje realizacji wybranych treści przedmiotowych związanych z EO/EPC.

Następnie na podstawie scenariuszy przeprowadźcie z uczniami zajęcia, w których w charakterze obserwatora będzie uczestniczył kolega uczący tego samego lub innego przedmiotu i który przygotowuje informację zwrotną na ich temat według schematu.

-
- 2. Zaplanujcie w zespołach projekty związane z EO/EPC. Tematy projektów ustalcie w porozumieniu z radą SU lub z radami samorządów klasowych. Mogą one dotyczyć problemów zgłoszonych przez uczniów np. ochrony praw dziecka i praw ucznia a następnie zorganizujcie publiczną prezentację projektów.**

Szkoła demokracji – szkoła samorządności

Eksperci programu

Szkoła demokracji – szkoła samorządności

dziękują za uwagę i wspólną pracę w czasie spotkania rady pedagogicznej.

Z ekspertami można kontaktować się w okresie między spotkaniami rad np. telefonicznie, w ramach prac zespołów, za pomocą poczty elektronicznej.

Do zobaczenia na następnym wspólnym spotkaniu w styczniu 2014 r.
